

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان گزارش علمی - تحلیلی:
آسیب شناسی حوزه شیلات و آبزیان کشور

نویسنده:
مصطفی شریف روحانی

شماره ثبت: ۶۰۸۰۲
تاریخ ثبت: ۱۴۰۰/۱۰/۱۲

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان گزارش علمی - تحلیلی: آسیب شناسی حوزه شیلات و آبریان کشور

نویسنده: مصطفی شریف روحانی

همکار(ان): محمود بهمنی، محمود حافظیه، همایون حسین زاده صحافی، تورج ولی نسب

تاریخ شروع: ۱۳۹۹/۱/۱

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۴۰۰

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

«سوابق گزارش علمی و نویسنده»

گزارش علمی - تحلیلی: آسیب‌شناسی حوزه شیلات و آبزیان
کشور

شماره ثبت (فروست): ۶۰۸۰۷ تاریخ: ۱۴۰۰/۱۰/۱۲

با مسئولیت جناب آقای مصطفی شریف‌روحانی دارای مدرک
تحصیلی دکتری در رشته بهداشت و بیماری‌های آبزیان می‌باشد.

گزارش توسط داوران منتخب بخش اصلاح‌نژاد و تکثیر و پرورش
آبزیان در تاریخ ۱۴۰۰/۹/۷ مورد ارزیابی و با رتبه عالی تأیید
گردید.

در زمان نگارش گزارش، نویسنده در:

ستاد ■ پژوهشکده □ مرکز □ ایستگاه □

با سمت عضو هیئت علمی در موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور
(ستاد-تهران) مشغول بوده است.

صفحه	«فهرست مندرجات»	عنوان
۱	چکیده
۲	۲- تکثیر و پرورش میگو
۲	۲-۱- چالش‌ها و مشکلات موجود
۳	۲-۲- راهکارهای پیشنهادی
۴	۲-۳- ملاحظات
۵	۳- ماهیان سردآبی
۵	۳-۱- چالش‌ها و مشکلات موجود
۶	۳-۲- راهکارهای پیشنهادی
۷	۳-۳- آینده پژوهی
۸	۴- ماهی آزاد دریای خزر
۸	۴-۱- چالش‌ها و مشکلات موجود
۹	۴-۲- راهکارهای پیشنهادی
۱۱	۴-۳- آینده پژوهی
۱۲	۵- اصلاح نژاد قزل آلا
۱۲	۵-۱- چالش‌ها و مشکلات موجود
۱۲	۵-۲- راهکارهای پیشنهادی
۱۲	۵-۳- آینده پژوهی
۱۴	۶- اصلاح نژاد ماهیان گرمابی
۱۴	۶-۱- چالش‌ها و مشکلات موجود
۱۴	۶-۲- راهکارهای پیشنهادی
۱۴	۶-۳- آینده پژوهی
۱۶	۷- پرورش در قفس
۱۶	۷-۱- چالش‌ها و مشکلات موجود
۱۷	۷-۲- راهکارهای پیشنهادی
۱۷	۷-۳- آینده پژوهی
۱۹	۸- تکثیر و پرورش ماهی تیلایا
۱۹	۸-۱- چالش‌ها و مشکلات موجود

- ۱۹-۲-۸- راهکارهای پیشنهادی.....
- ۲۰-۳-۸- آینده پژوهی.....
- ۲۱-۹- تهدیدات زیستی مهم منابع آبی کشور.....
- ۲۱-۹-۱- شانه دار دریای خزر (*Mnemiopsis leidyi*).....
- ۲۱-۹-۱-۱- چالش ها و مشکلات موجود.....
- ۲۱-۹-۲-۱- راهکارهای پیشنهادی.....
- ۲۱-۹-۲- شکوفایی مضر جلبکی در خلیج فارس و دریای عمان.....
- ۲۱-۹-۲-۱- چالش ها و مشکلات موجود.....
- ۲۱-۹-۲-۲- راهکارهای پیشنهادی.....
- ۲۲-۹-۳- سنبل آبی (*Eichhornia crassipes*).....
- ۲۲-۹-۳-۱- چالش ها و مشکلات موجود.....
- ۲۲-۹-۳-۲- راهکارهای پیشنهادی.....
- ۲۲-۹-۴- آزولا (*Azolla filiculoides*).....
- ۲۲-۹-۴-۱- چالش ها و مشکلات موجود.....
- ۲۲-۹-۴-۲- راهکارهای پیشنهادی.....
- ۲۳-۹-۵- شکوفایی جلبکی (کشند شیر) ناشی از گونه *Nodularia spumigena* در دریای خزر.....
- ۲۳-۹-۵-۱- چالش ها و مشکلات موجود.....
- ۲۳-۹-۵-۲- راهکارهای پیشنهادی.....
- ۲۳-۹-۶- تیلاپیا زیلی (*Tilapia zillii*).....
- ۲۳-۹-۶-۱- چالش ها و مشکلات موجود.....
- ۲۳-۹-۶-۲- راهکارهای پیشنهادی.....
- ۲۴-۱۰- بهره برداری شیلاتی از منابع آبهای داخلی ایران.....
- ۲۴-۱۰-۱- چالش ها و مشکلات موجود.....
- ۲۴-۱۰-۲- راهکارهای پیشنهادی.....
- ۲۵-۱۱- صید در آبهای جنوب.....
- ۲۵-۱۱-۱- چالش ها و مشکلات موجود.....
- ۲۵-۱۱-۲- راهکارهای پیشنهادی.....
- ۲۵-۱۱-۲-۱- ماهیان سطح زی ریز.....
- ۲۶-۱۱-۲- تون ماهیان.....
- ۲۶-۱۱-۳-۲- فانوس ماهیان-یال اسبی.....

۲۷.....	۱۱-۲-۴- میگو و سخت پوستان
۲۷.....	۱۱-۲-۵- کفزیان
۲۹.....	۱۲- صید و بازسازی ذخایر دریای خزر.....
۲۹.....	۱۲-۱- چالش‌ها و مشکلات موجود.....
۲۹.....	۱۲-۱-۱- ماهیان استخوانی.....
۲۹.....	۱۲-۱-۲- کیلکا ماهیان.....
۳۰.....	۱۲-۲- راهکارهای پیشنهادی.....
۳۰.....	۱۲-۲-۱- ماهیان استخوانی.....
۳۱.....	۱۲-۲-۲- کیلکا ماهیان.....
۳۲.....	منابع.....
۳۴.....	چکیده انگلیسی.....

چکیده

صنعت شیلات و آبزیان کشور یکی از صنایع توسعه یافته بعد از انقلاب بوده و با تولید بالغ بر یک میلیون و سیصد هزار تن انواع آبزیان در حوزه های تکثیر و پرورش آبزیان و صید از ذخایر دریایی شمال، جنوب و آبهای داخلی کشور، موفق به ایجاد بالغ بر ۲۳۳ هزار نفر اشتغال مستقیم گردیده است. بدون شک تحقیقات، آموزش و ترویج سهم بسزایی در حصول و پایداری تولیدات شیلاتی داشته و محققین و مروجین تخصصی این حوزه نقش موثری در این زمینه ایفاء نموده اند.

مجموعه آسیب شناسی شیلات و آبزیان کشور متشکل از بررسی ۱۰ مورد از مهمترین موضوعات شیلاتی در حوزه های تکثیر و پرورش میگو، تکثیر و پرورش ماهیان سردآبی، ماهی آزاد دریای خزر، اصلاح نژاد قزل آلا، اصلاح نژاد ماهیان گرمابی، تکثیر و پرورش ماهی تیلاپیا، تهدیدات زیستی مهم منابع آب کشور، بهره برداری شیلاتی از منابع آبهای داخلی، صید در آبهای جنوب و صید و بازسازی ذخایر دریای خزر می باشد که چالش ها، راهکارها و آینده پژوهی هر مورد به اختصار ذکر شده است.

کلمات کلیدی: شیلات، آبزیان، آسیب شناسی، ماهیان سردابی، ماهیان گرمابی، ماهیان خاویاری، ماهیان دریایی، میگو